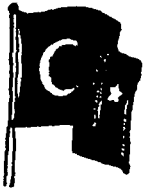

יהיה להעניק לכל רגלי צרפתי מספר דימונים כאלה המקנים לו את היכרות — בהיותו שוכב על בטנו, מוסוה במרחק לא־מבוטל — להבקייע אף את הכבדים ביותר שבטנקים הידועים כיום, אשר עד כה הוא היה חסר זין ותושיה לעומתם.

„נקל לשער, עד כמה יכבד תפקידם (ואף עצם קיומם) של טנקים בשדה־הקרב כשכל רגלי יהיה לגביהם בחזקת אויב „בלתי־נראה, עצום־מספר, קטר לני, אשר עצמת־הפגיעה שלו עולה על כושר־המגן של הטנק עצמו. וכן נקל לשער מה תמורה עשויה לחול בתוקפו הנפשי של רגלי אשר יזכה להיות חמוש בזוג כזה“ — כדברי עתוני צרפת.

התמרונים המשולבים התורכיים

במרכוזם של התמרונים המשולבים של כוחות ה־יבשה, הים והאוויר התורכיים, אשר נערכו באמצע ספט־מבר 1950, עמד נושא אשר מבחינה אובייקטיבית חשיבותו ודאי שהנה מרובה לגבי תורכיה, שמרבית גבולותיה הנם, בעצם, גבולות ימיים: — הדי־פת כוח תוקף זר (ה„כחוליים“), שינסה לבצע עליה בחופי תורכיה, ע”י כוח מגן כשולב (ה„אדומים“). אכן, מאז נדחקה תורכיה אל תוך תחומיה האנטו־ליים, בתוספת „ראש־גשר“ אירופאי קטן, הריהי אמונה על מסורת מלחמות בחזית יבשתית; ונס־יונה היחיד בענין עליה תוקפנית בחופיה בתנופה רכתי היה נסיון גאליפולי, ב־1915. אך התפת־חות הטכניקה של המלחמה ה„אמפיבית“ בימי מלח־מת־העולם השניה העמידה אפשרויות מעין אלו, לי־לא ספק, על הפרק בכל מלחמה שתתחולל בין מדי־נות שוכנות־חופים, באם רק יהיה לפחות לאחד מה־צדדים כית ימי (וכמובן — אווירי) לא־מבוטל.

לא רק נקיטת הגור־א אלא גם בחירת הסבי־בה לעריכת התמרון הלמה את מציאות דאגותיו ה־אופרטיביות וה„תכנוניות“ של המטה התורכי. זירת התמרון היה חצי־האי של איזמיד, המשתרע בין ים־השיש לים השחור, והמהווה את אחד מאגפיו החיר־ניים של מיצר ה־בוספור (ממש כשם שחצי־האי גאליפולי, בשעתו, היה את האגף המחפה — או ה־חושף — החיוני של מיצר ה־דרדנלים). ההגנה על חצי־אי זה בפני נסיונות־חרידה אויבים מהים תהווה תמיה, בכל שעה שתאיים סכנה על האיזור. ה־חיוני של מיצרי־הים (בוספור — ים־השיש — הדר־דנלים), את ראשית דאגתה של המפקדה התורכית, כי לא זו בלבד שזהו האגף הימני של מיצר־הבוספור בכל מקרה של התקפה הבאה מצפון, מהים השחור (או אגפו השמאלי במקרה — אשר אמנם קשה יותר להעלותו על הדעת — של התקפה מדרום.

מעבר ים־השיש, לאחר שהכוח התוקף, במקרה זה, הספיק כבר לפלס לעצמו דרך במיצר־הדרדנלים הא־רוד; אלא שזהו גם גשר־הקרקע היחיד ה־מחבר את איסטמבול המערבית (ואתה — גם את עיר קר משענתה של תורכיה האירופאית בכללה), עם ה־גוף הראשי של המדינה — עם מצודת־אנטוליה, וכל הרוצה לסיים „חי־שמהר“ את האופרציה להשתלטות על מחוז־ת־קיה שבאירופה, ועל איזור המיצרים עצמו, לא ימצא לו, בודאי, דרך הולמת ומהירה יר־תר מאשר הקמת „מחסום־דרך“ בצנור משלו לרחבו של חצי־אי מוארך זה, אשר בגדת־הדרום שלו, ה־מופנית אל ים־השיש, מתפתל גם עורק מסילת־הבר־זל הראשי של תורכיה הגירסה שנקצו בה בתמרון זה, שהקיף למעלה מ־50 אלף איש וציוד חדיש לרוב היתה זו של התקפה מעבר הים־השחור.

יצוין, כי פירוש הדבר כי התמרון הפעיל לפחות כששית הכוחות־המוזוינים התורכיים (לאחר שצבא תורכיה, שמנה ב־1945 — כמעט 700 אלף איש, הלך והוקטן בזמן האחרון, בד בבד עם שכלולו באשר לטכניקה וציוד — והוא הועמד בזמן האחרון על כ־300 אלף איש בקירוב). אכן, זהו אחוז־הפעלה בתמרון הנחשב לנכבד, והוא מעיד על החשיבות שיוקסה לאותו תמרון.

אין להניח כי תוצאות התמרונים, אשר בחלקם נוכח נשיא המדינה עצמו, ג'אלל באיאר, ואשר אח־רי מהלכם עקבו אנשי המשלוח־הצבאיות האמריק־אית והבריטית, ונספחיהן של כמה מדינות מאלה ה־נחשבות ידידותיות לתורכיה, תתפרסמנה בפירוטן יוכרז, בודאי, כי הצד התוקף נהדף. אך פרטי הלקח שאין בהם לעתים משום סנסציה, אך הסיחה העיקר בצד המקצועי של תימרון מעין זה, יועברו כמובו־ל־ניתוח מפורט ולהסקת מסקנות־עשה בתוך המטו־של הכוחות־המוזוינים המשתתפים.